

Міністерство освіти і науки опублікувало [лист](#) з рекомендаціями щодо організації дистанційного навчання в школах. “Нова українська школа” вибрала найголовніше.

– Як можна здійснювати дистанційне навчання?

Відповідно до [Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти](#), можна:

- навчати учнів за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти);
- використовувати технології дистанційного навчання під час навчання за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем), у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

Отже, під час карантину не потрібно переводити учнів на дистанційну форму. Це буде “традиційна” форма навчання із застосуванням технологій дистанційного навчання.

Важливо: заклад освіти має автономію, тож може сам визначати у своїх освітній/-х програмі/-ах форми організації освітнього процесу для забезпечення дистанційного навчання (навчальні заняття, консультації, вебінари, онлайн-форуми, віртуальні екскурсії тощо).

– Чи можна для школи вибрати одну онлайн-платформу для роботи?

Так, педрада може вибрати і схвалити конкретні електронні освітні платформи, онлайн-сервіси та інструменти для організації дистанційного навчання, щоби уніфікувати для всіх учителів і класів. Водночас, учитель сам обирає форми, методи й засоби дистанційного навчання, доцільність синхронних або асинхронних занять.

Школі не потрібно розробляти й затверджувати окремі освітню і навчальні програми, адже вона має виконати державні стандарти освіти, незалежно від форми навчання.

– Якщо у вчителя є свій електронний ресурс, чи можна його використовувати без погодження з МОН чи управлінням освіти?

Так. Такі дії школи не потребують дозволу. Ба більше, педпрацівники школи самі визначають, чи доцільно використовувати певний навчальний ресурс і чи він відповідає державним стандартам освіти, типовим освітнім і модельним навчальним програмам, мові освіти, іншим вимогам законодавства (якщо не йдеться про ресурси, яким надано гриф МОН).

– Що робити, якщо учню медично протипоказане дистанційне навчання?

Потрібно погодити з одним з батьків учня, який має ці протипоказання, як вчителі взаємодіятимуть із ним, а також, які засоби навчання можна використовувати.

Те саме стосується учнів, які не можуть виходити на зв'язок синхронно через поганий інтернет.

Потрібно домовитися з ними про інший формат комунікації.

– Дистанційне навчання – складне для всіх учнів, вони втомлюються і псують зір.

Це дійсно так, тому в МОН радять дотримуватися [санітарних правил і норм](#) щодо формування розкладу уроків, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час (домашніх завдань).

Окрім того, потрібно нагадувати учням про правильну поставу і вправи для очей, а в разі синхронних занять проводити їх разом із учнями.

– Чи зберігається обсяг навантаження на учнів у разі дистанційного навчання?

У МОН кажуть, що обсяг навчального навантаження не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах.

– Як проводити оцінювання?

Є кілька пунктів:

- учні на дистанційному навчанні обов'язково проходять формувальне, поточне й підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- результати оцінювання фіксуються в класних журналах і свідоцтвах досягнень;
- оцінювання можна проводити за системою, визначеною законодавством, або за власною шкалою закладу освіти. У другому випадку в школи мають бути правила переведення такої шкали до системи оцінювання, визначеної законодавством;
- оцінювання може відбуватися очно або дистанційно, але з дотриманням академічної доброчесності.

– Що робити, якщо у вчителя немає комп'ютера для проведення дистанційного навчання під час карантину?

Засновник закладу освіти може ухвалити рішення надавати вчителям комп'ютери в тимчасове користування.

– Як обліковувати навчальні заняття?

- У класному журналі треба зазначати режим проведення (синхронний, асинхронний) конкретного уроку.
- Усі уроки, незалежно від режиму проведення, датується відповідно до календарно-тематичного планування.
- Відмітку про відсутність учня можна робити лише в разі уроку в синхронному режимі.

– Чи передбачені доплати за ведення дистанційного навчання?

Поки законодавство не передбачає доплат педагогам, які організують дистанційне навчання.

Водночас, під час організації дистанційного навчання зберігаються доплати за перевірку навчальних робіт, роботу в інклюзивних класах (групах), надбавки за складність, напруженість у роботі, за розширення зони обслуговування або збільшення обсягу виконуваних робіт, інші доплати і надбавки відповідно до законодавства.

Важливо: дистанційне навчання має організовуватися в межах робочого часу вчителів, з урахуванням режиму роботи закладу освіти. У МОН привертають увагу, що, відповідно до частини першої статті 24 закону “Про повну загальну середню освіту”, робочий час педпрацівника включає час на виконання ним навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором та / або посадовою інструкцією. Також, щоб уникнути непорозумінь щодо того, що якісь вчителі багато працюють під час дистанційного навчання, а інші - ні, а також щодо якості навчання, у МОН радять:

- має бути регулярна та змістовна взаємодія суб'єктів дистанційного навчання (вчителів, учнів, батьків);

- не менше 30% навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організувати в синхронному режимі;
- регулярно відстежувати результати навчання учнів, а також надавати їм підтримку в освітньому процесі;
- керівнику закладу освіти проводити контроль (у спосіб, схвалений педагогічною радою) за виконанням освітніх програм;
- педпрацівникам підвищувати свою кваліфікацію щодо використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі як через формальну, так і неформальну освіту.
- включати до внутрішньої системи забезпечення якості освіти механізм моніторингу та контролю якості дистанційного навчання (до прикладу, відстеження регулярності синхронної взаємодії, формування в учнів навичок самоконтролю, способи забезпечення академічної доброчесності в умовах віддаленості учасників дистанційного навчання, вивчення думки учасників освітнього процесу щодо недоліків і труднощів у навчанні, визначення потреби в навчанні педпрацівників та організація відповідного навчання).

– **Що робити, якщо батьки хочуть перевести дитину на дистанційну форму навчання?**

Батьки мають написати про це заяву в школу, яка провадить таку форму. У ній треба підтвердити наявність умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах.

– **Що робити, якщо школа хоче запровадити дистанційне навчання як окрему форму?**

- Рішення закладу освіти про організацію дистанційної форми не потребує погодження із засновником, але обов'язкове дотримання вимог щодо системотехнічного та іншого забезпечення дистанційного навчання (більше в розділі IV "[Положення про дистанційну форму...](#)");
- Заклад освіти має оприлюднити на своєму сайті (за його відсутності – на сайті засновника) інформацію про можливість забезпечення ним здобуття освіти за дистанційною формою;
- Має бути створено клас/-и з дистанційною формою здобуття освіти;
- Для зарахування (переведення) на дистанційну форму потрібна заява повнолітнього учня або одного з батьків. Заяву можна подати й електронною поштою;
- Немає вимоги щодо наявності високого рівня результатів навчання учнів як умова навчання на дистанційною формою. Таку можливість має будь-який учень;

- результати річного оцінювання учня впливають визначення можливості продовжувати навчання за дистанційною формою (відповідно до пункту 5 розділу II “Положення...”). Вони мають бути не нижче середнього рівня.
 - **Чи можна робити так, що частина учнів відвідують школу, а частина – ні?**

Так. Пункт 3 розділу III “Положення...” передбачає можливість реалізувати один із варіантів “ротаційної” моделі змішаного навчання, коли окремі теми частина учнів класу вивчає очно, а інша частина – дистанційно.

Також, з огляду на автономію закладу освіти, можна реалізовувати інші моделі змішаного навчання.